

lávání kolektivní smlouvy. Proto jdou všechny výtky dovolatelovy, všechny konsekvence a všechno dokazování o neudržitelnosti řečeného ustanovení smluvního na vrub těch, kdož nepodali včasné proti výpovědi námitek, a je lhostejno, že tak, jak se tvrdí, učinili s rozvahou a ve víře ve správnost svých právních názorů.

Čís. 4498.

Možnost žaloby o plnění z pravidla vylučuje žalobu určovací. Nedovolenou jest však určovací žaloba jen tehdy, kde by nesloužila potřebám praktického života, nýbrž zbytečnému rozmnožování nebo zdražování sporů.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, Rv I 1795/24.)

Žalobě, by bylo zjištěno, že soudně nařízená obstávka není ospravedlněna a bylo nařízeno zrušení obstávky, procesní soud prvního stádu vyhověl. Odvolací soud vyhověl odvolání žalovaného potud, že vypustil z rozsudečného výroku větu »nařizuje se zrušení obstávky« a změnil tento rozsudečný výrok v tom směru, že zamítl žalobní žádost, by bylo zjištěno, že se nařizuje zrušení obstávky.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného mimo jiné z těchto

důvodů:

Neprávem vytýká dovolání, že byla určovací žaloba proti předpisu Šu 228 c. ř. s. uznána přípustnou. Žalobce nenapadá ve sporu postup žalovaného, že totiž spornou částku složil na soudě. Jeho žaloba čelí jen proti »obstávce« složené částky. Že by toto poznačení žalobního předmětu nebylo dosti jasné, nelze právem tvrditi, neboť ze žaloby plyne jasně, že napadá poznámku, usnesením okresního soudu ze dne 21. října, pokud se týče 24. října 1920 povolenou, podle které složená částka nesmí býti vydána, pokud žalobce neprokáže zaplacení všech dluhů podniku a zaplacení aneb zajištění dávky z majetku. Zájem žalobcův na zrušení této obstávky je na bíledni, neboť zrušením obstávky se částka pro něho na soudě složená teprve uvolní a stane se teprve skutečnou součástí jeho jmění, jímž může podle libosti vládnouti. Teprve po té bude žalobce s to plniti závazky, které na sebe převzal postupem ujednaným s hospodářskou bankou, a teprve zrušením obstávky mohou osoby, které na složenou částku vedly exekuci, dojíti z ní uspokojení. Dovolání nemá pravdu ani v tom, že znění žaloby směřuje k určení pouhé skutečnosti a nikoli k určení práva aneb právního poměru. Z toho, co právě bylo doličeno, vyplývá jasně pravý opak, že se totiž žaloba domáhá určení, že žalovaný není oprávněn klásti podmínky, za kterých si žalobce smí nebo nesmí složenou částku vybrati. Rovněž nesprávným jest názor dovolatelův, že určovací žaloba v tomto případě není přípustnou, protože bylo lze žalovati o plnění, a sice na odsouzení žalovaného, by souhlasil s vydáním složené částky žalobci. Je sice pravda, že možnost žaloby o plnění z pravidla vylučuje žalobu určovací,

ale nelze tak tvrditi zcela všeobecně. Nedovolenou bude při možnosti žaloby o plnění určovací žaloba jen, kde by nesloužila potřebám praktického života, nýbrž by jen sloužila zbytečnému rozmnožování nebo zdražování sporů. Kde se jí však zjednává pevný právní základ pro právní vztahy stran a předejde se jí žalobě o plnění, bude určovací žaloba přípustnou přes to, že je možnou i žaloba o plnění. O takový případ tu jde. Není podstatného rozdílu, zda bylo žalováno, jak žádá dovolatel, že totiž žalovaný je povinen souhlasiti s vydáním na soudě složené částky, či zda je žalováno, jak žaloval žalobce, o zjištění, že její obstávka není po právu. V obou případech bude žalobce při kladném výsledku sporu oprávněn, poukazuje k právoplatnému rozsudku (srov. § 367 ex. ř.) ihned žádati o vydání složené částky. Bude tudíž určovací žalobou dosaženo téhož cíle, kterého by dosáhla žaloba o plnění.

Čís. 4499.

Na prozatimní správu (§ 158 ex. ř.) jest obdobně použiti předpisu o vnucené správě. Prozatimní správce jest oprávněn žalovati na vyklizení nemovitosti toho, kdo ji neoprávněně drží.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, Rv I 1824/24.)

Žalobě, již domáhal se prozatimní správce (§ 158 ex. ř.) na třetí osobě vyklizení vydraženého mlýna, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c. N e j v y š š í s o u d uvedl v otázce, o níž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Dovolatel spatřuje nesprávné právní posouzení sporné věci v tom, že prozatimní správce vydražené nemovitosti nebyl oprávněn podati žalobu, nýbrž že k tomu oprávněna byla jediné vydražitelka, a že, čeho se žalobce domáhá v rozepři, mohlo býti dosaženo pouhým návrhem v exekučním řízení, totiž zavedením jeho v držbu jako prozatimního správce. Není tím podle č. ř. s. 503 c. ř. s. uplatněný důvod opodstatněn. Prozatimní správa není exekucí (není vnucenou správou), nýbrž ochranným opatřením ku zajištění účastníků, ale při tom přece je soudní správou, při které ve příčině práv a povinností správcových dlužno užiti obdobně těchže předpisu jako při vnucené správě. Obdobně proto, poněvadž již nejde o exekuci, když uděleným příklepem vydražiteli dlužník přestal býti vlastníkem a tím vystoupil z celého řízení jako účastník. Účastníky přestali býti také ti, jichž práva zanikla udělením příklepu. Mní-li dovolatel, že, čeho se žalobce domáhá v rozepři, mohlo býti dosaženo pouhým návrhem v exekučním řízení, totiž zavedením jeho v držbu jako prozatimního správce, sluší uvést, že by tímto způsobem nedosáhl žalobního cíle, poněvadž odevzdání nemovitosti správci děje se podle § 99 třetí odstavce ex. ř. jenom podle stavu dlužníku příslušejících práv dražebních. Že by prozatimní správce nebyl oprávněn tuto žalobu podati, nedá se z předpisu § 109 ex. ř. odvoditi. Zákon vykonává v době mezi udělením příklepu a splněním dražebních podmínek vydražitelem na vydražené ne-